

BÉRENGÈRE COURNUT

Taştan

ve

Kemikten

ROMAN

Çeviri: Ekin Özlü Akseki

♥ can
çağdaş

BÉRENGÈRE Cournut
Taştan ve
Kemikten

Can Çağdaş

Taştan ve Kemikten, Berengère Cournut

Fransızca aslından çeviren: Ekin Özlü Akseki

De pierre et d'os

İlk (bu çeviride kaynak alınan) basım: Le Tripode, 2019

© 2019, Le Tripode

© 2021, Can Sanat Yayınları A.Ş.

İlk olarak Fransızcada *De pierre et d'os* adıyla yayımlanmıştır.

Bu eserin Türkçe yayın hakları Éditions Le Tripode işbirliği ve Books And More Agency üzerinden AnatoliaLit Telif ve Tercümanlık Hizmetleri Ltd. Şti. aracılığıyla alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım Ekim 2021, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 2 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Cem Alpan

Editör: Şirin Etik

Düzeltili: Melis Ofilas

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Türkmenler Matbaacılık Reklam San. ve Tic. Ltd. Şti.

Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad. No: 16-18

Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 43087

ISBN 978-975-07-5392-3

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750753923

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

BÉRENGÈRE COURNUT
TAŞTAN VE
KEMİKTEN

ROMAN

Fransızca aslından çeviren

Ekin Özlü Akseki

♥can

BÉRENGÈRE COURNOT, 1980 yılında Fransa'da doğdu. İlk kitabını 28 yaşındayken yayımladı. Farklı kültürlerle olan merakını eserlerine de yansıtan Cournot'nün, suyun toprakla karıştığı, rüya gibi coğrafyaları araştırdığı *L'Écorcobaliseur*, Arizona'da yaşayan Kızılderili halkı Hopileri ele aldığı *Née contente à Oraibi* ve Kuzey Kutbu'nda yaşayan İnuit halkını anlatan *Taştan ve Kemikten* isimli üç romanı, bir de *Nanoushkaïa* adlı bir şiir kitabı vardır.

EKİN ÖZLÜ AKSEKİ, liseyi Belçika'da bitirdikten sonra Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde lisans, Paris Sorbonne Üniversitesi'nde yüksek lisans yaptı. Ardından Stendhal Grenoble Üniversitesi'nde Fransızca İkinci Yabancı Dil Öğretimi lisans, Le Mans Üniversitesi'nde de sanat, edebiyat, dil alanlarında yüksek lisans diplomaları aldı. *Babil ve Karanlık Dükkânlar Sokağı* kitaplarının çevirmenidir.

*Bu kitap François'nun, mile'in ve
Philmon'nun yanında yazıldı – onlarındır.*

ÖNSÖZ

İnitler¹ binlerce yıldır Arktika'da yaşayan avcı göçebe bir toplumun torunlarıdır. Avladıkları hayvanlar, donmuş toprağa bırakılan taşlar, gece yarısı güneşinde yetişen bitki ve üzüksü meyveler² dışında, yakın zamana dek başka kaynakları olmamış. Buradakiler geniş topraklarını, aşağı yukarı göçebe bir yaşam süren çok sayıda hayvanın yanı sıra, ruhlar ve diğer unsurlarla paylaşıyorlar. Suyun her hali hayatlarının bir parçası; kulaklarından giren yel, boğuk bir nefesle boğazlarından çıkıyor. Her fırsatta, kimi zaman şaman davullarının³ da eşlik ettiği ezgiler söylüyorlar.

1. İnitler, ilk defa Batılı kâşifler tarafından kullanılan ve çiğ et yiyen insan anlamına gelen Eskimo kelimesini hakaret olarak kabul ediyor. Günümüzde 45.000'i Kanada'da olmak üzere 150.000 İnit'in yaşadığı düşünülüyor. (Ç.N.)

2. Kutup ikliminde yetişen ahududu, böğürtlen, çilek, yabanmersini, ayıüzümü benzeri yumuşak, küçük meyvelere verilen ad. (Ç.N.)

3. Şamanizme inanan İnit toplumunda şaman, insanlarla ruhlar arasında köprü işlevi gören kişidir. Şaman, davulunun çıkardığı sesler sayesinde ruhlar dünyasıyla irtibata geçer. Davulun Şamanizmde özel bir yeri vardır. (Ç.N.)

BİRİNCİ BÖLÜM
UQSURALİK

1

Güneş, tam üç aydır ufuk çizgisinin ardında belirmiyor ve ömrümde ilk kez karnım bu denli ağrıyor. Kız kardeşimle erkek kardeşimin sıcak bedenlerinden sıyrılmak¹, üstümüzdeki derilerden kurtulmak, buz sahanlığından² inmek istiyorum.

Ailem, kubbenin altında kıvrılıp uyuyan devasa bir hayvanı andırıyor. Genelde –herkes gibi– ben de babamın uykuda çıkardığı seslere aldırım ama bu gece duyduğum sancı dayanılmaz. Pantolonumu ve botlarımı giyiyor, sırtıma ceketimi geçiriyorum: Kardan evin dışına çıkmalıyım.

Buz gibi hava ciğerlerime işliyor, belkemiğimden aşağı iniyor ve karnımdaki yanma hissini dindiriyor. Başımın üstündeki gece, tanyeri gibi aydınlık. Ay yan yana duran, kenarları keskin iki kadın bıçağı³ gibi parlıyor. Etrafı muazzam bir yıldız sürüsüyle çevrili.

1. İnuit ailelerinin üşümemek için birbirine sarılıp uyuma alışkanlığı vardır. (Ç.N.)

2. Su üstünde yüzen kalın buz kütlelerine verilen ad. Kalınlıkları genellikle 100 ila 1000 metredir. (Ç.N.)

3. İnuit kadınlarının kullandığı, yarım ay biçiminde satıra benzeyen bıçak. (Ç.N.)

Gökyüzünün hafif mavimtırak ışığı ayaklarımın dibindeki koyu ve yapışkan sıvıyı aydınlatıyor. Burnumu kara yaklaşıtıyorum: Sanki karnımdan kan ve kuş karaciğerleri dökülüyor. Bu da neyin nesi?

2

Kan göletine doğru eğilince uzaktan gelen gümbürtüyü duymadım. Bacaklarımdaki titreşimi hissettiğimde artık iş işten geçmişti: Birkaç adım ötemdeki bankiz¹ çatlamağa başlamıştı. İglu², kızak ve köpekler kırığın öbür tarafında kaldı. Bağırabilirim ama bu hiçbir işe yaramaz.

Çatlamanın çıkardığı yüksek ses babamı uyandırdı. Yarı beline kadar çıplak, barınağımızın girişinde duruyor. Elini göğsüne götürüp boynuna astığı ayı dişini bana doğru fırlatıyor. Ardından ağır bir paket atıyor, boğuk bir ses çıkıyor. Sıkıca rulo halinde sarılmış bir hayvan postu bu. Beraberindeki zıpkın, postun ağırlığı altında eziliyor. Sapını kurtarıyorum, kalanı buzlu sulara gömülüyor. Ağır ağır batan ok, suyun yüzeyinde nefes alan balığa benzer bir ses çıkarıyor.

Şimdi babamınkinin yanında annemin karaltısı da görülüyor. Kız kardeşimle erkek kardeşim iglu tüneline³ peş peşe dışarı çıkıyor. Sessiz sedasız bakışıyoruz. Yarık çok geçmeden derinleşiyor ve karanlık sudan bir sis bulutu yükseliyor. Ailem, pusun ardında yavaş yavaş kayboluyor. Ayı sesi çıkaran babamın çığlığını duyuyo-

1. Deniz suyunun donmasıyla oluşan buz kütlelerine verilen ad. Su yüzeyinde olduğundan buzdağından farklıdır. (Ç.N.)

2. İnuıtçe ev. Çok sert kar bloklarının daire şeklinde tuğla gibi üst üste konmasıyla yapılan bu evlerin iç duvarları hayvan derileriyle kaplıdır. İglular, İnuitlerin sürekli kaldıkları barınaklar değildir. Genelde avlanmaya giden avcılarının geceyi geçirmesi için inşa edilir. (Ç.N.)

3. Esen rüzgârı kesmek için igluların girişine dolambaçlı bir koridor yapılır. (Ç.N.)

rum, ses giderek uzaklaşıyor ve sonunda tümüyle yok oluyor. Kulaklarımda kasvetli bir sessizlik uğulduyor ve boynum kaskatı kesiliyor.

3

Sis bulutu her şeyi yutmadan önce yerdeki tılsımı alıp boynuma asıyorum. Birkaç adım ötemde rulo halindeki hayvan derisi duruyor, bir ayı postu. Şansıma yarım ay şeklindeki bıçağım parkamın cebinde kalmış. Bıçağın mors balığı dışından yapılmış sapıyla rulonun iplerini çözüyorum. Zıpkının yokluğunu çok hissedeceğim. Babam böyle bir atışı kaçırdığı için nasıl da hayıflanmıştır.

Yarıktan yükselen sis giderek yoğunlaşıyor. Ayın etrafında bir ışık çemberi oluşuyor. Bundan böyle, suyun ve buzun sesi rehberim olacak. Zıpkının sapı önümdeki buzun kalınlığını anlamama yardımcı oluyor ve içine gömülmemi engelliyor.

Ansızın duyduğum çatırtıya dikkat kesiliyorum. Yeni bir göçük korkusuyla yere uzanıp bekliyorum. Altımda büyük bir yarık oluşsa bile bu benim yere kapaklanmış bedenimle aynı boyutta olmayacaktır. Ne tuhaf, ses devam ediyor ama yer değiştirmiyor. Sanki bir yerlerde bir şeyler kıpırıyor, gürlüyor, esiyor ve kazıyor. Kalbim sıkışıyor: Ya peşime bir ruh takıldıysa? Ya oluşan yarık Torngarsuk'un¹ eseriye? Ya bu kötü varlık, beni bir sivrisinek gibi ezmek için devasa kolunu üzerime indirirse? İşe yaramayacağını bile bile ayı postunu başıma geçiriyor ve olup bitene kulak kesiliyorum.

Az ileride kar adeta dalgalanıyor. Önce korkudan ürpersem de sonrasında mutluluktan uçuyorum: İkasuk karşımda beliriyor! Babamın en iyi köpeği. Bankiz yarıl-

1. Kâh insan kâh ayı şekline bürünen bir Inuit tanrısı. (Ç.N.)

dığında, o ve dört genç köpek burada kar altında mahsur kalmış olmalı. Havlıyorlar. Sürünün geri kalanı uzaktan karşılık veriyor ama rüzgâr bu hayaletimsi sesleri bastırmakta gecikmiyor. Nereden çıktığı belli olmayan beş köpekle yalnızım.

Ayağa kalkarken genç erkek köpekleri süzüyorum. Suya atlamamak için kendilerini zor tutuyorlar. Onlara doğru ilerliyorum. Yanlarına varınca kıpırdamadan bekliyorum, ağzımı bıçak açmıyor. Bana dik dik bakıyorlar. Muhtemelen bu işte parmağım olduğunu düşünüyor, olup bitenden beni sorumlu tutuyorlar. Onlarla yüzleşmek için biraz daha yaklaşıyorum.

Aniden köpeklerden biri, bir hamlede üstüme sıçırıyor. Kendimi kurtarmak için kar tepeciğine atlıyorum. Diğerleri hırlıyor, ağızları açık. Üstümden uçan köpek, bankiz yarılırken bulunduğum yerde şimdi. Deliye dönüyor. Hırlıyor, tırmalıyor, suratını buzun üstünde parçalıyor. Karnımdaki pıhtılaşmış kanı midesine indiriyor.

Diğer üç erkek köpek bana artık yem gözüyle bakıyor. Bir anda ayağa kalkıp İkasuk'un adını haykırıyorum. Dişi köpek, bir hamlede diğerleriyle arama geçiyor. İlk erkek köpek –diğer taraftaki– sırtıma atlıyor. İkasuk yüz seksen derece dönüyor. Viyaklama, hırlama sesleri, dişlerini birbirlerine geçiriyorlar. Sonunda tiz bir uluma duyuluyor: Dişi köpek rakibinin boğazını ısırılmış, karın üzerine taze kan akıyor. Dişlerinin arasındaki köpeği bırakmıyor ve diğerlerini parlayan gözlerle süzüyor. Üstünlük onda, beni korumaya hazır. Genç erkek köpekler direnmeden teslim oluyor. Sonra, dişi köpeğe öyle bir bakıyorlar ki sanki az önce hep beraber bir kemik parçasıyla oynamışlar.

Sis bulutu azalmıyor, karanlık sudan uzaklaşmalıyım. Ayı postunu kolumun altına alıp yarığın ters yönüne doğru gittiğimi varsayarak yola koyuluyorum. Pus öyle yoğun ki farkına varmadan birkaç adımda kaybolabilirim. Köpekler ağır ağır peşimden geliyor. Gözümü onlardan ayırmıyor, İkasuk'un genç köpeklerle aramda kalmasına dikkat ediyorum.

Nihayet, denizin buzlu iki dudağı arasından yükselen sis bir anda dağılıyor. Ansızın ayın mavimtirak ışığı beliriyor, bankız karşımda uzanıyor. Buz tepeleri ve geçilmesi imkânsız yamaçlar yükseliyor. Hayatta kalmanın tek yolu bir kara parçasına, ilerideki dağlardan birine ulaşmak. Yeni bir yarığın oluşmamasını ve ayın yolunu aydınlatmaya yetecek kadar gökte kalmasını umuyorum. Ay parladıkça arkama dönüp bakmadan ilerlemeliyim.

Mola vermek zorunda kalmadan önce ne kadar yürüdüğümü bilmiyorum. Rüzgârdan korunmak için yeterli yükseklikte bir tepeyi gözüme kestiriyorum. Ay, ufuk çizgisinin arkasında kaybolsa da gökyüzü –yıldızlar sayesinde– hâlâ aydınlık. Hiçbir şey düşünmüyorum: Ne geride bıraktığım kışlık kampı ne ailemi, özellikle de ailemi. Kıyıya ve diğer insanlara varıncaya dek önümde daha kaç engel kaldı bilmiyorum.

İç ceplerimi karıştırırken çiğ et ve yağ parçaları¹ buluyorum. Dün ava çıkmadan önce babam vermişti. Bu hatırayı var gücümle belleğimden silip donmuş etlerden minik bir parça ısıyorum. Köpekler bana bakıyor. Babamın ve benim onlardan önce yememize alışkınlar. Ama avda değiliz ve şimdilik onlara bir şey vermeyeceğim.

1. İnuitlerin temel besin kaynağı soğuk hava koşullarında hayatta kalabilmelelerini sağlayan hayvan yağı ve etidir. İnuitler avladıkları hayvanları çiğ tüketebilir. Hayvan yağı kayak yapımı ve aydınlanmada da kullanılır. (Ç.N.)

...Gökyüzüne bakarken birkaç saniyeliğine içim geçiyor, İkasuk'un bacağıma dayadığı burnu beni yerimden sıçratarak uyandırıyor. Uyumamalıyım. Köpekler, et kokusu sinen pantolonumu kokluyor. Onlara yemek vermiyor ve ayı postumu rulo yapıp yola koyuluyorum. Uzaktaki dağlar, koyu mavi bir çizgi halinde uzanıyor.

5

Böylece üç gün soğukta ve yıldızların ışığında yürüdüm. Köpeklerin yorulduğu söylenemez, bu yüzden onları beslememeye devam edeceğim. İkasuk hariç, ikinci gün ona küçük bir yağ parçası verdim. Köpekler, bu hareketimden dolayı amansız bir kavgaya tutuştu ama bu vesileyle İkasuk bir kez daha sürünün başı olduğunu ispatladı. Zaten amaç da buydu. Böylece eşitsizliği kabul lenemeyen genç erkek köpekler yalnız ava çıkma gücünü buldu. Nereye kadar gittiklerini bilmiyorum ama döndüklerinde ağızlarında kurumuş kan izi ve suratlarında beyaz kıl parçaları seçiliyordu. Muhtemelen bankizde yolunu kaybetmiş bir-iki tilki ya da kutup tavşanı avladılar. Bu demek oluyor ki karadan o kadar da uzak değiliz.

Köpekleri takip ediyor ve ilkbahar-yaz aylarında yeniden adaya dönüşecek bir yere ulaşıyorum. Uzaktan –bankize kıyasla– daha yumuşak ve düz görünüyor. Bir *inukshuk*'un –insan şeklinde üst üste konan taş yığını– karaltısını da seçiyorum. Anlaşılan o ki başkaları burada kamp kurmuş.

Adaya ulaştığımda etraf zifiri karanlık. Adımlarımın buzda çıkardığı boğuk sestен nihayet karaya ayak bastığımı anlıyorum. Birkaç saniyeliğine ayı postuma uzanıyorum. Kendime bunun son olduğunu söylüyorum: Ya bir sonraki molada başımı sokacak bir barınak bulurum

ya da bu kıyıda soğuktan ölürüm. Üç-dört gündür bankizde yürüyorum, bedenim acı ve açlık çekiyor. Hiçbir şey düşünmeyerek, kendimde bu adaya kadar gelme gücünü buldum bulmasına ama şimdi ne denli yalnız olduğumun farkına varıyorum. Hayatta kalmak için tutunacak dalım kalmadı. Beni kurtaracak bir ruha daha önce rastlamış olamayacak kadar gencim. Yanımda uzanan İkasuk ölümüne karşı tek kalkanım ve o bir köpek.

6

Sabah, şafağın loş ışığında, sırtımda ayı postumla adayı turluyorum. Küçük bir ada. Artık ihtiyaç duyulmayan köpeklerin yazın bırakıldığı adalardan. Hatta bir taşın altındaki buzdan çıkıntı yapan iki kaburga ve bir kalça kemiği, bir köpeğin geçen mevsim burada öldüğünün belirtisi. İskeleti çıkarıp bir-iki kemik ayırıyorum. Birincisi İkasuk için, ikincisi ise –onu kayanın üstünde parçalıyorum– benim için. Kalanı cebime tıktırıyorum. Daha sonra işime yarayabilir.

Az ileride, bir kaya parçasının dibinde, yarısı kara gömülmüş mors dişinden bir ok ucu buluyorum. Zedelenmiş ve körelmiş olsa da hâlâ iş görür. Onu kim burada bırakmış olabilir? Etrafı kolaçan edince karşıma derisi lime lime olmuş bir çadır çıkıyor. Donmuş ve taş gibi sert, bir işe yaramaz. Kendime bir barınak inşa etmeliyim.

Oku, zıpkınının sapına bağlayıp kardan bloklar kesiyorum. Düz, uzun bir bıçakla daha kolay olurdu. Blokları üst üste koyunca kar birbirine yapışmıyor. Dairem düzgün görünmüyor. Ağlamak istiyorum ama işe yaramaz, denemeye devam ediyorum. Eldivenlere rağmen ellerim donuyor. Nihayet buz parçalarını iyi kötü başımın üstünde birleştiriyorum: Hem rüzgârı kesiyor hem de beni dışarının soğüğünden koruyor. Bitkinlikle yere

yığılıyorum. İkasuk, çukurda¹ yanımda, dört tarafı kapalı iglunun içinde birbirimize sarılıp uykuya dalıyoruz.

...Uyandığında duvardaki havalandırma deliklerinin arasından ışık sızıyor. Gün ağarmış olamaz, yılın bu dönemi güneş çok alçaktan vurur. Ay batıdan doğmuş olmalı. Köpekler dışarıda havlıyor. Donmuş son et parçasını ağzıma atıp yağını emiyorum, kas liflerini sonraya saklamak için tükürüyor ve kıkırdağın bir parçasını İkasuk'a veriyorum. Kokuyu alan diğer köpekler havlıyor ve igluyu tırmalıyor. Bu bitkinlikle onlarla uğraşmaktan korkuyorum. Bana kalsa köpekler gidene kadar beklerim ama İkasuk sinirlendiğini belli eden emareler göstermeye başlıyor. Kulaklarını arkaya yatırmış, hırlayarak bana bakıyor.

Bunun üzerine, kendi yaptığım mızrak benzeri şeyi elime alıyor ve iglunun duvarlarına vuruyorum. En sonunda bir kar bloku diğerlerinden ayrılıyor ve İkasuk delikten ok gibi fırlıyor. Genç erkek köpeklerden biri zaman kaybetmeden İkasuk'un üstüne atlıyor. Hiç düşünmeden ben de dışarı çıkıyor ve var gücümle köpeğin kaburgalarına vuruyorum. Her yeri delik deşik olan genç erkek köpek son nefesini vermeden önce karın üstünde birkaç saniye homurdanıyor. Başlarını yere deviren diğer üç köpek –uzaktan– bana vahşice bakarak havlıyor.

Bedeni hâlâ sıcak olan köpeği iglunun içine kadar çekiyor, barınağın kapısını kapatıyor ve hayvanı parçalara ayırıyorum. Etinin tadı berbat ama içtiğim ılık kanla kendime geliyorum. Kanın, az önce olup bitenin etkisiyle hâlâ titreyen kollarımın içinden aktığını ve donmuş

1. İgluların tam ortasına bir çukur açılıyor ve orada uyunuyor. (Ç.N.)

ellerime ulaştığını hissediyorum. Bedenim ve ruhum uyanıyor. Yarım ay biçimindeki bıçağım, değerli *ulu'* mla etin güzel kısımlarını elimden geldiğince ayıklıyorum. Kısa bir iple parçaları birbirine bağlıyor ve buzun altındaki bir deliğe gömüyorum.¹ Kemikleri de bir kenara koyduktan sonra kalanı diğer köpeklere vermek için ıgludan çıkıyorum. Her şeyi birkaç saniye içinde silip süpürüyorlar. Sanki dördüncü köpek hiç var olmamış, hep üç tanelermiş gibi.

7

Bu köpeğin parçaları beni uzun süre beslemeyecek, biliyorum. Aç gezen diğer köpeklerin de beni rahat bırakmayacağını farkındayım. Onlarla avlanmak, onlarla öğrenmek ya da onlar tarafından öldürülmek – başka seçeneğim yok. Ayı postunu başıma geçiriyor ve ıgludan çıkıyorum. Türdeşlerinin etiyile şimdilik doyan köpekler itaat göstererek, hatta neredeyse saygı duyarak peşimden geliyor.

Daha önce birkaç kez yalnız başıma ava çıkmıştım ama o zaman babamın özel olarak elime göre yaptığı, güvenilir silahlarım vardı. Oysa şimdi ucu aşınmış, en ufak darbeyle kırılacak bir mızraktan başka bir şeyim yok. Belli ki tek başıma avlanamayacağım. Avı köpeklerle paylaşıp kendi payıma düşene razı gelirsem belki hayatta kalabilirim. Bunun için, İkasuk'un yerine sürünün başına geçmeliyim. Bundan böyle dişi köpeğin önden gitmesine izin veremem. Genç erkek köpeklere kendimi kabul ettirmeliyim. Bana her yaklaştıklarında bağırmalı hatta gerekirse dişlerimi göstermeliyim.

1. Bu yöntemle, etler uzun süre muhafaza ediliyor. (Ç.N.)

Kıyı boyunca yürürken ileride bankizde dolanan bir kutup tilkisi görüyorum. Köpekleri peşine salıyorum ama tilki onlara fark atıyor: Geri dönüp adaya sığınıyor. Bu kez kaçmış olsa da nerede saklandığını tespit ettim.

Ayak izleri, kalın buzla kar tabakasının örttüğü taşın altındaki çukura doğru gidiyor. Delik bir kol kalınlığında ve tilki iyice dipte saklanıyor olmalı. Ne ben ne de köpekler onu şu an oradan çıkarabiliriz. Köpekleri az ileride avlanmaya yolluyor, ben de etrafta başka izler arıyorum. Tilki demek –karnımı doyurmaya yarayacak– ava çıkmış başka bir hayvan ya da yem olacak küçük bir canlı demek.

Kayanın çevresini dolaşınca ileride düz bir taş dikkatimi çekiyor. Altında yemek gizlediğimiz taşlara benziyor. Bu adadaki *inukshuk*'tan, başka avcılarının daha önce buraya geldiği anlaşılıyor. Kim bilir belki de bu taş, yiyebileceğim bir şeyler saklıyordur hâlâ.

Köpekleri yanıma çağırıyorum. Yaklaşınca kayayı kokluyor, kuyruk sallıyor, hırlıyor ve sonra uzaklaşıyorlar. Ve hemen ardından dönüyorlar. "Ara, aramaya devam et!" İkasuk havlıyor; diğerleri kararsız, sinirli. Yanımda bir koşum takımı olsa kaya parçasını köpeklere kaldırtırdım ama bu koşullarda çıkara çıkara üç yabansıçanı çıkarıyorlar ve onu da anında mideye indiriyorlar.

BABANIN EZGİSİ

*Aya aya!
Akşam çöktü
Yol aldık
Bankiz kırıldı*

*Aya aya!
Bir kızım vardı
Su ağzını açtı
Onu benden ayırdı*

*Yapayalnız kaldı
Bir ayı dişİ
Ve birkaç köpekle
Adımlarını duymuyor
Yolunu görmüyorum*

*Bu sabah bankiz benimle konuştu
Yakında, pek yakında gün doğacak
Ve gecenin içinde
Dertleşecek birini bulacak
Her şeyi unutacakmış*

*Bu bekleyişin ortasında
Biz hâlâ onun babası anası
Kız kardeşi ve erkek kardeşiyiz
Aya, aya!*

*İleride kavuşacağız
Günün birinde, suyun derinliklerinde
Sedna'nın¹ krallığında
Aya, aya*

1. İnitlerin deniz tanrılarında biri. Ölülerin ruhları, günahlarından arınmak için Sedna'nın krallığına gidiyor. (Ç.N.)

Bir gece aniden kırılan bir buz kütlesi, genç bir İnuıt kadını ailesinden ayırır. Bir başına kalan Uqsuralik'in yaşama tutunmak için yola devam etmekten, soğukla, geceyle, açlıkla yüzleşmekten başka çaresi yoktur. Engin kutup coğrafyasında fiyortlardan tundraya, buzdağlarından falezlere zorlu koşullar altında yolculuk ederek verdiği yaşam savaşı, ona iç dünyasını keşfetmesini sağlayacak kapılar da aralayacaktır.

Sade ve şiirsel diliyle, farklı bir coğrafyada, dünyanın diğer ucunda fakat aynı dünyayı paylaşan insanların gündelik yaşamını anlatan Bérengère Cournut, bizlere ezberimizde bulunmayan, alternatif bir dünya sunuyor.

"Okuru içine çeken bir habitatın ve kültürün içine doğmuş bir kadının hayatını anlatan bu hikâyeye beni derinden etkiledi. Uqsuralik'le duygudaşlık kurmama neden olan onun duyuları ve bedensel deneyimleri, fakat tüm bunlar orada yaşayan canlıları, anlamlı bir evrende, güzellik ve saygıyla çevreliyor. Ezgiler, hem kurgu hem şiir hem de antropolojiyle doğallıkla iç içe geçiyor."

Annie Ernaux

#fransizedebiyatı #arktika #kuzeykutbu #eskimo #kültür #coğrafya #şamanizm

 can

canyayinlari.com | [f](#) | [i](#) | [t](#) | [canyayinlari](#)

roman

ISBN 978-975-07-5392-3

9 789750 753923